

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. ΠΕΛ Ι. 129/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

10-24 Ιανουαρίου 1970.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

5) ΘΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΑΓΙΟΥ ΠΕΤΡΟΥ - ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 8

Προς
 Ὁ Χένριον Ερευνῆς τῆς
 Ελληνικῆς Μαθηματικῆς
 εἰς Αἴθρας
 (Διὰ τοῦ Κ. Εὐδοκίμου τοῦ Διευτ. Γραφ.)

Υποβοήθη
?Ενδύσω ἑωυμὴν ἁλοχθίων
καὶ ἐνδύσω «ὡς ἐπὶ ὑδάτων
ἐσωπᾶς εἰς τὸ πρῶτον Ἰσρας
Πέτρος - Κανονίας»
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

[illegible]

Er. J. Terepov 26-1-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) .. Ἁγίας .. Πέτρος ..
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας .. Κυκουρίας,
Νομοῦ .. Ἀρναδίας ..
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ἀγγελικὴ
.. Τερζάκης κ. Τῶαν .. ἐπάγγελμα .. Διδασκαλίας ..
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις .. Ἁγίας .. Πέτρος .. Κυκουρίας ..
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον Ἀπὸ .. γεννιᾶς .. 27
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον .. Τερζάκης .. Τῶαν ..
τοῦ .. Ρικαζάου .., .. γεωργός ..
ἡλικία .. 62 .., γραμματικαὶ γνώσεις .. Ἀπὸφοῦτος .. Δημοκρίτους
..... τόπος καταγωγῆς Ἁγίας .. Πέτρος ..
..... Κυκουρίας ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΧΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντα διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Διὰ .. σποράν .. κτήματα .. λεγόμενα ..
« Τερμά » καὶ διὰ βοσκὴν .. τὰ « Εὐαποτόνια »
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; .. Ὑπῆρχον .. χωριεὺς αἱ ..
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. εἰ .. ρυμιὰ
πρόσωπα, γαιοκτήμονες, Κληρονομοὶ .. καὶ .. μονὰς
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Συνήθως .. διενέρι .. ὡς .. ἀφικουσίαν .. καὶ .. μετὰ
τὸν γάμον .. τῶν τέκνων .. ἐκίσει .. ὅπως .. τὴν διένειμε ..

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Ἀσχοροῦνται συγχρόνως... καὶ... γεωργίαν... καὶ κτηνοτροφίαν...*

2) Οἱ τεχνίται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ἀσχοροῦνται...*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *ἡμερμίσθιο... ἐνίοτε... μὲ... ὁλόκληρον... καὶ... αἰκορ... καὶ... ἐν... εἶδος...*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.) *ἡμερμίσθιο* Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) *Ἀναλόγως... καὶ...*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζαι ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερμίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *ἡμερμίσθιο... ἐργάζαι... καὶ... ἀνδρ... καὶ... γυναῖκες... καὶ... ἀμοιβή... ἢ... εἰς... εἶδος...*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *καὶ... ἀπὸ... εἶδος...*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαγιν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *ἐν... ποταμ... μέρ... ἡμερ... ἡμερ... καὶ... ἀνδρ... ἐν... ἡμερ... - ἡμερ... ἐν...*

β) Ἐπήγαγιν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *ἐπὶ... εἰς... ὡς... ἀν... μέρ...*

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Με ζωϊκὴν... καὶ φυτικὴν... με... τὸ...
καγάρθωμα... τῶν... χωράφιων...

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Ἰούλ. 20.6... 19.6.0... (Βρετ. 19.15.-20.)...

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ...

Ἰούλ. 20... 19.9.20-23

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ...

Τὸ δίφτερο χωρ. ἄροτρα, τὸ μονόφτερο χωρ. ἄροτρα, τὸ δίφτερο κατεσκεύαζε...
Τὸ μονόφτερο χωρ. ἄροτρα, τὸ δίφτερο κατεσκεύαζε...
Τὸ δίφτερο χωρ. ἄροτρα, τὸ μονόφτερο κατεσκεύαζε...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

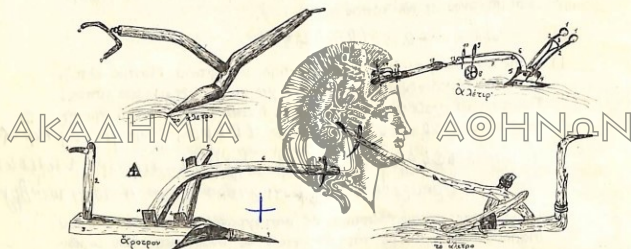
1. νορὰ (οὐρά)	4. ὕψος	7. ...	10. χεῖρ
2. ...	5. ...	8. ...	11. ...
3. ...	6. ...	9.

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Ἰούλ. 19.60.

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... Δὲν... χωρ. ... χημικὰ λιπάσματα...

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... *ὀχλ.*.....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ... *ἡ. π. δ. 1.9.5.0*.....
- στ' 1.) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *ὁ εὐ. ἀ. δ. εὐ. δ. ὁ εὐ. ἀ. δ. εὐ. δ.*.....
-
-
-
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφῆσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>Χερίδα</i>	6. <i>Σταθάρη</i>	11.
2. <i>... >></i>	7. <i>Γατταῖα</i>	12.
3. <i>κουνισαῖρη</i>	8. <i>φτερά</i>	13.
4.	9. <i>ψυλ</i>	14.
5. <i>κωαθῆ</i>	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Ἰ.χ.α... μ.ε.β.α... μορ.φ.ε...
.....
.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

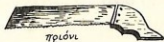
μ.ε.β.α... μ.ε.β.α...
.....

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; μ.ε.β.α...
.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.
.....

πριόνι

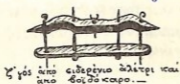

ἀρίδα

ρινί ἢ ξυλοφαῖ (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Βόες, ἵπποι, ἡμίονοι, ὄνοι...*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *καὶ δύο καὶ ἓν...*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *ἦταν ἀναγκαῖος...*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.) *Οὐ καὶ αἰνῶν... λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.*

ἢ καὶ αἰνῶν... λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

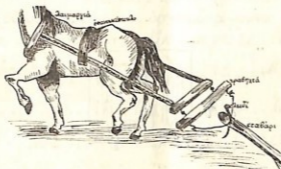
ὁ κρίκος... λοῦρα... κουλλούρι... καὶ ἑξήχρω (καὶ ἑξήχρω)...

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; *ἂν... ἀνέκασθεν...*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την όποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

...ὄργανον... ἢ... μηχανισμόν... κ.λ.π.....

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργανα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποία ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.

... ἄνδρα... καὶ... ἢ... γυναῖκα... ἢ... υπηρέτην (ἀντιπρόσωπον) ... ἄλλω... καὶ... ἄλλος... κ.λ.π.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

Περνοῦσαν... καὶ... ζεύγον... ἐπὶ τῷ ζεύγματι... καὶ... ἄλλω... καὶ... ἄλλω... κ.λ.π.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... καὶ... ἄλλω... καὶ... ἄλλω... κ.λ.π.....

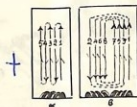
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργανον με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

... καὶ... καὶ... καὶ... καὶ... κ.λ.π.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργανον. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Με. όνομα... αγγα... ώ... α...
εξεδίαγραφα...

ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) :

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπινθὴ καὶ τὸ ὄργανον τοῦ ἀγγεῖ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη)
εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σπυρίδες, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες
κ.λ.π.) ;

Εχίνοχο... και... χύνεται... σε... σφαριτζ...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

.....Mí. aýgand.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων
δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται
ἄροτρον ; Σ.π.δ. .. ἀδελφεοί .. ἐπιμελεί. μετρώσ. καὶ με-
τρά. .. κατὰ γ.α. .. καὶ δέν. μετρώσ. .. Σ.π.δ. ..

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὕνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Πλαγιών

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

Υ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *τὸ κρῶτο... ὀργώματα...*

τὸν Ἀπρίλιον (κρῶτο χέρι)... τὸ διβόλισμα... τὸ...

μάτο..., καὶ... τὸ... τριβόλισμα... ἢ... γύρισμα...

τὸ κ... ἰσχυροῦτο... ἢ... κλωσέμετρο...

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

τὸ κρῶτο... τὸ φθινόπωρο... ἕως τὸ Φεβρουάριο

καὶ... ἰσχυροῦτο... ἕως... φθινόπωρον... (Ἀπρίλιος... Μαΐος)

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ἕξι... ὡσαυτὲν... ἕνα... ἀγρὰν ἀναπαύσε...

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν;... *ἑξ... τρία... ἢ... καὶ... ἑξ ἑκατῶν...*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;.....

τὸ ὡροροτάχαρο... ἢ... ὡροροβόλινον... καὶ... ἕν...

δοχεῖον... διὰ... τὸ... ἡλεκτρο...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾷν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Μὲ. *Μ.Κ. Ζιάντα...*

*(Σιδηρᾷ ράβδῳ, τοποθετηκέντρου... εἰς τὸ ἄκρον...
... τοῦ βουκέντρου... ἢ... τοῦ... βιάντα... βιάντα... εἰς τὸ...
... ράβδῳ... καὶ... εἰς τὸ ἄκρον... τοῦ... διὰ
... τὸ ἄκρον τὸ ἴδιον).*

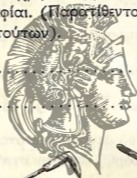
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ...

ὁχι

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

βιάντα

ζιάντα

βουκέντρα

+

χειρομωσαίνω

τσουμάρνα

+

χειρομωσαίνω

ὁ βολάντος ἢ ράκος

σβάρνα εἰδερίνα

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάππα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Ζωάνα, μαρμάρι, ζικιόρι

.....

.....

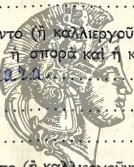

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

οἱ... οὐκαζι... καὶ... οὐκαζι... τῆ...
... αὐτοὶ...

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Ζα... μαυροχώρανα... καὶ... κοκκινοχώρανα
... διὰ... τοῦ... τριφύλλου...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

ἐφυτεύοντο... ἐφ... βραγιές... μέσα...
... εἰς... τοῦ...

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

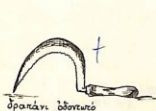
α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Με τὸ δρεπάνι... ὡς... κατωτέρω... τὸ...

ὡριμα... ἐχέδρα... ..

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) Με δρεπάνι... καὶ κατωτέρω...

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

ὀδοντωτή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

... χειρολαβή... ἦτο... καὶ... εἶναι...

... αἰὶν... ἐχέδρα...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

..... ἀγκυλίδες

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

θερίζουν... ἄνδρες... καὶ... γυναῖκες...
ἐπαγγελματίαι... ἀριστοὶ... δι'... ὑπάρχοντες.

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκόπτην (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχής φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεῖσατε με τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας δυνατολογίαν)

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Οἱ θερισταὶ... φοροῦσιν... με... ἐν... ὑφάσματι
καὶ... ἀριστερᾶς... χεῖρας... διὰ... καὶ... μέν... καὶ...
κατωτέρω... καὶ... ἀρχῆς, ἐν... με... ἐν...
ἐμ... καὶ... ἐξ... εἰ... καὶ... καὶ... καὶ...
ὅταν ἐν... 14 -

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἀρχιζων καὶ Ἀρχιζων Σύμβουλα

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. *Ἐτραγουδοῦσαν...*

...εξελ. διασποράς των ανέδ., και
...αγγλ. διφορούτα τραγούδια κ.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερώς όπου υπάρχει σχετικόν ή άλλο τι
 ζήτημα. ΜΙΑ.....ΑΘΗΝΑ.....

ὄσαν... πρῶτον... ἡ... ἀφ' ἧς... ἡ...
 πρῶτον... ἡ... ἀφ' ἧς... ἡ...
 ἡ... ἡ... ἡ...
 ἡ... ἡ... ἡ...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

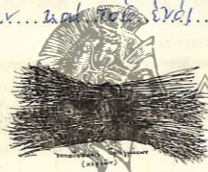
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

..... Αρ. 601..... μετὰ τὸν θάνατόν.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖον τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

ἔλαβ. ἄνδρ. . . ὁ δέξ. . . ἔφ. ξ. α. ν. ε. . . τὰ . . .
 δεματιὰ. αὐτ. . . εὐδ. ρ. α. . . ἡ. ἑ. ρ. χ. ι. ν. . . κα. σ. ι. α. κ. ι. α.
 ἡ. δ. ι. α. ρ. ι. ν. . . Σ. ἡ. μ. ρ. α. . . αὐτ. . . ἡ. δ. ι. α. . . τὸ. σ. ι. α. ρ. ι.
 ἔλαβ. . . ἀνά. . . ἐν. . . δεματιῶν. . . εἰς. . . τὸ. ἔδα. ρ. α. ρ. ι.
 ἐπο. ρ. α. θ. ι. α. ρ. α. . . εἰ. α. ν. ι. α. . . τὴν. . . ἀ. γ. ρ. α. ρ. ι. ε. . .
 καὶ. . . τὸ. ἔ. δ. ε. ν. ε. . . μ. ε. . . ἡ. ν. . . γ. ο. ἂ. ν. ι. α. . . καὶ
 ἐ. ρ. α. θ. ι. α. ν. . . καὶ. . . τὸ. ἐ. ν. α. ι. . . ἐ. ρ. α. θ. ι. α. . .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

... τὰ. π. α. θ. ι. α. ρ. α. . . εἰς. . . ὁ. δ. ε. ν. ε. . . μ. ε. . .
 ... καὶ. . . ἀ. π. ο. ρ. ε. ρ. οῦ. ν. . . ἐν. . . γ. ο. ρ. ε. ρ. ι. α. . .

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Από το 1910 φέρει εξαίρον

.....Anupriya.....

.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. Παρακίετο... μὲ... ἢ... ἢ...

...ἡμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι πάντες καὶ ἡ ἐκκλησία
...καὶ οἱ ἄγγελοι καὶ οἱ ἅγιοι καὶ οἱ ἐκλεκτοί...

.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλαι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *|| α. γαϊδίσιον καὶ βόμιον*

kwipenai rd uindwipai uindwipai rd Maio.

То... тридцать... тридцать... и... и... и...

...βράχυνται... δύνονται... εν... δαμάνα... και...

водородна сл. водни сл.

- 2) Πότε θερίζετο ὁ σάνος καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.). *7.0.✓ Μαῖο... μ.ε... ὁ.ρ.ε.ω.άνι.....*

(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

.....

.....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... Παλαιότερον... εδύνοντο...
 χερσὶ βοῶν... καὶ... ἐκτραίνοντο... γὰρ... ἡμετέρας
 τὰς... καὶ... ὑποκρά... πρὸς... εὐρύς... δύνανται... δεμάτια

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

... Μετακινεῖν... εἰς... τὸ... ἀλὼνι...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος οὗπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

Θεμωνοστάσι.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι;

Ὑπῆρχεν

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

Ἐξω... καὶ... χωρίον... κοντά... εἰς... εἰς...
 σφαρμένα... χωράφια.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ἕως... μίαν., ἀγρὰ... καὶ... εἰ... ἀπορῶν., ὅπερ... αἰ...
καὶ... ἀγρὰ... ὅ... εἰ... ἀπορῶν... τοῦ... ἀγρὰ...

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ἡμέρας...
τοῦ... ἀγρὰ... καὶ... ἀγρὰ... τοῦ... ἀγρὰ...

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ἕως... ἀγρὰ... τοῦ... ἀγρὰ...
ἀγρὰ... ἀγρὰ... καὶ... ἀγρὰ... με...

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων) τοῦ... ἀγρὰ... ἀγρὰ... ἀγρὰ...

χωματάλωνο... ἀγρὰ... με... ἀγρὰ... καὶ...
ἀγρὰ... ἀγρὰ... ἀγρὰ... ἀγρὰ... ἀγρὰ...

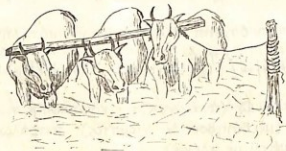
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασίαι τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνισμού γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

ἡμέραν... ἀγρὰ... ἀγρὰ... ἀγρὰ... ἀγρὰ...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.*

ἔτοιμοι λαβὴν... μὲ... βύραν... μέγα... ἐκ...
ἀλῶν... καὶ... λαβὴν... ἐλθόντες.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλ-
ωνίου ἐύκλινος στῦλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
τρούλουρας, δουκανή, βουκανή κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τὸ... ἀλώνισμα... γίνεται... διὰ... τοῦ... καταπατήσεως
... περιφερομένων... ζώων... ὡς... ἢ... ἀνωτέρω...
... ἐκ... ἀνέν... τοῦ... ἐκ... ἀνωτέρω...
... ἀλλὰ... μὲ... τοῦ... σιμωνί... ἑκ... ἀνωτέρω...
... γίνονται...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). τὸ βραχὺ
 δένεται. ὁριεῖται, αὐτὸ περιβάλλεται. τὸν λαμβάνει τὸν
 ἰσχυρὸν. ἂν ὁριεῖται. αὐτὸν συνδεόμενα. μετὰ τὴν
 ἰσχύ. καὶ... ἔν. ἀκινεῖ, ... πρὸς... ἀκροκ. τοῦ... ἐκκινεῖται
 δένεται... αὐτὸν... ἀκινεῖται...

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήσεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἁλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; ἔχρηστο. χρῆσις...

... πρὸς... ἀκινεῖται... μηχανήματα... καὶ... ἐκκινεῖται...
 ... γινώσκω... (ἐκκινεῖται)... ἔχρηστο... ἀκινεῖται...
 ... ὁριεῖται... αὐτὸν... εἰς τὴν... ἔχρηστο...
 ... πρὸς... ἀκινεῖται... πρὸς... εἰς τὴν...
 ... πρὸς... ἀκινεῖται... πρὸς... εἰς τὴν...

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

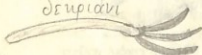
ἀπὸ... ὠρὴ... ἕως... ἑβδ. ἔφαρ
 9. - ὁρμ. ἔφαρ

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ... ζ. ὁ... δουκράνι... καὶ... το... φτυάρι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δουκράνι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; ... Μ. αἰ.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

ἦτο... ράβδος... Ξυλινὴ... μήκος... ἐν δὲ... μέτρον... καὶ... εἰς... τὸ... ἄκρον... εἰχεν... ζουρὶ... ἐν δὲ... εἰσέλα... μέτρον

— 22 — (ὡς ἔχει κατωτέρω εἰκόν)

ἐξέχοντο καμτοὶ ἢ βίλια,

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).

Εἰς τὸ ἀλώνι... διὰ...
φακί., ρεβιθία., μωλίσια, λαδοῦρια, ρόβι, βίβο.

κοπάνος στρογγύλος

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνεμα
μικροῦ σποροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

ἐχίνετο... ὑπὸ... τῶν... μελῶν... καὶ... οἰκογενείας...
καὶ... ἀκαροῦ... καὶ... ὁδοῦ... ἐξόμβανον...
μέρος... 1-3... πρόσωπα... ..

- 21) Ποῦ ἐτοποιητοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν ; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχους,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) Ἐτοιμασθέντες
ἐπὶ τὰ ἀγῶνι ἀντιβλέψετε... υἱοὶ καὶ τὰ... κοινὰ καὶ βία
ἐπὶ τὰν χωρισμὸν... τὰ... καρποῦ... ὁ θεὸς... ἔργον
μετὰ... τὰ... κοινὰ καὶ βία... δια... χιγνὶ βραχέος...

- 22) Κατὰ τὸ ἀλῶνισμα διὰ τῶν ζῳῶν, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

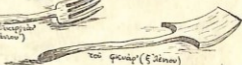
·ετραχυνόδοντο... διάφορα... εμπορικά... τραχυνόδα.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.), (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) 1950... αὐτὰ.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Δίχνημα

- 1) Πώς λέγονται οι άλωνισμένοι στάχυες, ετοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιογιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *λέγονται... λειῶμα... σωρεῖται*

Ὁ σχηματιζόμενος σώρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

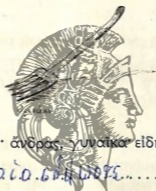
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. ^Ο.....

σωρός... εἶχε... εὐχῆ... εὐχαριστήριον.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

...Μὲ τὸ δειριάνι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρᾶς, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

...Λιχνιστὴς... αἰὲς ἀμειβόμενος.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

...Λίχνονται... κόντυλα... δεῦτερον ἐγώνισμα...
...δὲν γίνεται.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

..Γίνεται... μέ... το... δριμόνι...

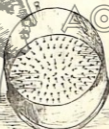
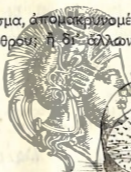
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κόσκι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

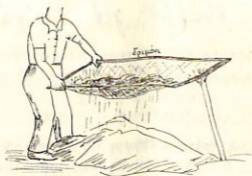
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο πάλαιό δριμόνι

κόσκινο ἢ ἀριλόγι

νων μέ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μέ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δριμόνι, δριμόνι, δριμόνι, δριμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογράφησατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Γίνεται...κατὰ...τὰ...ἀνέμους...ὑπὸ...γυναικός.
 διὰ...βαρύνθρον...καὶ...κατόρθον...μέ...τὸ...δριφόν
 ταύτα...ἤ...εἰσάγει...κόνειον...διαμέτρων...1.μ.
 μέ...μετὰ...ἑω...αἰώ...τῶ...ἐπὶ...ἐφευξε.
 σ...καρπῶ...καὶ...ἐφέναν...τὰ...μὲτα...εἰς... ..

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

ὁ...καρπὸς...εἰς...εἰς...
 εἰ...σωρὸν...μέ...τὸ...φτυάρι...χαράσσεται...ἐπὶ...αὐτοῦ
 εἰ...κατὰ...τὰ...ἡ...κατόρθον...εἰ...εἰς...
 καὶ...ἐμὴ...γυνὴ...εἰ...τὸ...καρπῶ...
 φτυάρι...φ...γεωργῶ...καρπῶ...τρεῖς...φορτῶ...καρπῶν
 εἰ...τὸ...καρπῶ...τὸ...αἰώ...καὶ...τὸ...ρῶ...
 εἰ...εἰς...οὗτο φτυάρι.

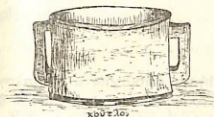
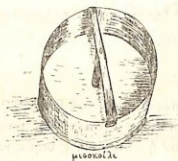
- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

ἔρριχναν...εὐάρδα...γιν...τὸ...μὲ...

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *ἔδιδετο... τὸ «στρίων»*

*ἔσαν... εἶχαν... καικιὰν... χωράφι... ἐμετρῶτο... μέ... τενικέ
ωστρεγαλόν... ψαροχίτνα... ἐτι... χωροῦσε...
10... 15... ὀκάδας...*

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἁλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

*ἔδιδετο... τὰ... ἀγροφυλακιάτικο, ἀγωνιάτικο,
ἀγοχάρικο..., θουνοχιάτικο... καὶ... ἐμετρῶτο
μέ... τὸ... ἴδιο... δοχεῖο... (τενικέ... ωστρεγαλόν).*

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) *ἔνταξ... τιμ... αἰμαγ... δ... δοχεῖα...*

... πού... φέρονται... «κατανώδες»...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *εἰς πόν. ἀγρυπνία, ἐκφν. δέμια*
ἡ. ε. α. ἐγρόδωντα, καὶ μελετῶντα... μέ. ξ. β. γ. ι. α.
ε. α. ι. α. χαράρι. τῶν. χηνοκα. μωδ. β. γ. ι. α. ε. α. ι. α.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μετὰ... τὸ ἀλώνισμα... ἀπὸ ἀλώνι.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ἔδω. δέν... γίνετα... ὑπὸ καὶ θερισμοῦ.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της ; ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τὰς... δύν... χειρ. ν. α. ι. α. ... Κυριακῶν... πῶν... Ἀποκριῶν
κατὰ... χειρ. ν. α. ι. α. ... οὐ... ν. α. ι. α. ... ἑσπέρas... Τραμ. ν. α. ι. α.
Τὰ... ἑσπέρas... οὐ... δέν... εἶχον... ἑσπέρas... μέ. α. ι. α.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

φωτ. ν. α. ι. α., ἡ. ν. α. ι. α. ... π. ν. α. ι. α. ... καὶ... ἑσπέρas
Τετρ... ὁ... τῶν... αὐτῶν, ... οὐ... ἑσπέρas... ἡ... Τραμ. ν. α. ι. α.
καὶ... οὐ... μ. ν. α. ι. α. ... ν. α. ι. α.

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ;....

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχάι, διάφοροι επικλήσεις, ξόρκια, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)

.....

.....

.....

.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....

.....

.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

.....

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σ π ο ρ έ α Δ η μ η τ ρ ι α κ ῶ ν καὶ " Ε θ λ ι α αὐτῆς .

Κατὰ τὰς ἀρχάς τῆς ἀνοίξεως, ὅτε τὸ ἔδαφος ἦτο ὀρεκτὰ ποτισμέ-
νον καὶ κατόλληλον δι' ὄργωμα καὶ ὁ καιρὸς εὐνοϊκὸς πρὸς τοῦτο, ὁ
γεωργὸς ὄργωνε τὰ κτήματα τὰ "ξερικὰ", τὰ ὅποια προῄριζε διὰ τὴν
σπορὰν τῶν δημητριακῶν. Τὸ ὄργωμα αὐτὸ ἦταν τὸ "πρῶτο χέρι".

Κατὰ τὸ Μάϊο ἔκανε τὸ δευτερο ὄργωμα τὸ " διβόλισμα ". Τὸν Αὐ-
γουστο ἢ Σεπτέμβριο, μετὰ τὰ πρωτοβόλγια " τριβόλιζε ἢ γύριζε " ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ τὸ χωράφι καὶ ἦταν ἔτοιμο γιὰ σπορὰ. Ἐάν τὸ χωράφι ἦταν σπαρμέ-
νο καὶ ὄχι εἰς ἀγρονόσφαισιν τότε " καφάλιζε " τὸ χωράφι κατὰ τὰς
ἀρχάς Σεπτεμβρίου (ἔκαιγε δηλ. τὸ ὑπολείμματ' ἀπὸ ξερὰ χόρτα) καὶ
ὑστερα ἀπὸ βροχὴ τὸ ὄργωνε. Πολλοὶς τὸ ἐδιβόλιζε. Ἔτσι ἦτο ἔτοι-
μο διὰ σπορὰν.

Τὴν 14ην Σεπτεμβρίου ἡ νοικοκυρὰ καὶ ἐπὶ γαίῃνε λίγο σπόρο στὸ
μαντήλι νῦν τὸν διαβόση ὁ κοπρὸς. Πολυώτερον καὶ πρὸ τοῦ 1920 ἡ
σπορὰ ἤρχιζε τὸν Νοέμβριο καὶ τελείωνε τὸν Ἰανουάριο, τὰς περὶ
τὰ τέλη Νοεμβρίου τὸ ἀργότερον ἔχει συμπληρωθῇ. Ὁ γεωργὸς μίαν
ἡμέραν τῆς εβδομάδος, προτιμότερον Δευτέρω ἢ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ
(ἀποφεύγουν τὴν Τρίτη) ἐδίδραζε τὸ εὐχελοιο στὸ σπῖτι καὶ πῆγαι-
νε ν' ἀρχισπορῶν. Πρῶτος σπόρος καὶ τὸ ἔπριχνε ἦταν ὁ εὐλογημένος
τῆς 14ης Σεπτεμβρίου. Τὴν ἡμέρα αὕτῃ δὲν ἐδίδετο τίποτε ἀπ' τὸ
σπῖτι γιὰτὶ ἦτο γρουσουζιά. Ἡ σπορὰ ἐσυνεχίζετο. Τὸ χωράφι ἐχω-
ρίζετο σὲ σποριεὺς μὲ σύλακιες. Ὁ σπόρος ἔμποινε στὸ σποροσάκουλο
καὶ ὁ γεωργὸς τὸν ἔσπερνε. Ἀπὸ τὸ 1918-20, ὅτε ἤρχισε ἡ χρῆσις
χημικῶν λιπασμάτων ρέχουν συγχρόνως καὶ τὸ λίπασμα. Ζῶα ποῦ
χρησιμοποιοῦσαν δι' ὄργωμα καὶ σπορὰν ἦσαν τὰ βόδια. Τὸ ζεύξιμο
ἐγένετο ὡς ἑξῆς: Περνοῦσαν τῇ ζεύλῃ στὸ λαιμὸ τῶν βοδιῶν καὶ τὴν
ἐκλείναν ἐπάνω μὲ τὸ βελόνι (μπιζεύλι). Εἰς τὸ μέσον τοῦ ζυγοῦ
ὑπῆρχε μὲα χαλκίδα καὶ ἐκεῖ ἐστερεώνετο τὸ σταβάρι τοῦ ὀρότρου.
Τὸ ὄροτρον ἦτο ξύλινον καὶ εἶχε μόνον τὸ ὕψος καὶ τῇ σπῆθι σιδερένια.
Ἀργότερον (μετὰ τὸ 1920) τὰ βόδια ἀντεκατεστῆσαν μὲ ἡμιόνους
καὶ τὸ ὄροτρον σιδηροῦν. Ὁ ζυγὸς κατὰ τὸ ζεύξιμον ἐπῆγαινε κάτω
ἀπὸ τὴν κοιλίαν τῶν ζῶων. Στῇ θέσιν τῆς ζεύλας πῆγε ἡ λαιμαργιά εἰς
τὴν ὅποιαν ἐστερεώνετο ὁ ζυγὸς μὲ μικρὰ ἀλυσίδα. Μετὰ τὴν κατάρ-
γησιν πλέον καὶ τοῦ ζυγοῦ ἡ ζεύξις εἶναι ὡς εἰς τὸ σχέδιον.

AKAΔHMA

ΑΘΗΝΑΝ

Έμπηγε το φτυάρι. Επαιρνε τρεῖς φορές στη χούφτα του σιτάρι, τό

φιλοῦσε καὶ τὸ πετοῦσε ἐπάνω στὸ φτυάρι. Ἐπετοῦσε καὶ ἡ κυρά τὸ σκάφορδε χιὰ τὸ μάτι. Τώρα δ' ἐνοικιαστὴς τοῦ χωραφιοῦ θά ἐπέρνε τὸ τρίτο του. Ἄπο τενεκέδες ἦταν τοῦ γεωργοῦ καὶ ἕνας τοῦ ἐνοικιαστοῦ. Ἐδίδετο καὶ ὁ τενεκὲς γιὰ τὸν ἀγοφθλακα, γιὰ τὸ δλῶνι γιὰ τὰ ζῖα ποὺ ἦσαν στὸ δλῶνι (ἀλογάρικο) καὶ τὸ βουκολιάτικο στὸ βουκόλο. "Ἡσυχος πλεον ὁ γεωργὸς ἐχώριζε τὸ σπόρο καὶ μετόφερε τὰ μπερκιετια του στὸ σπῆτι. Τέσσερες τενεκέδες (τενεκὲς πετρελαίου) ἔκαναν ἕνα κουβέλι καὶ ἔτσι μετροῦσαν τὴν παραγωγή. Οἱ κοναπέδες γέμιζαν καὶ ἡ χαρὰ τοῦ γεωργοῦ ἐδέλχνετο στὸ πρόσωπό του. "Ὑστερα ἔβαζε καὶ τὸ ἔχυρο μέσα στὰ " χαρδρία " καὶ τὸ μετέφερε στὸν ἀχυρῶνα στὸ σπῆτι ἢ στὸ καλύβι ἔν ὑπῆρχε κοντὸ στὸ δλῶνι. Ὁ πολύμοχθος κῆικλος εἶχε συμπληρωθῇ καὶ ὁ γεωργὸς ἄρχιζε τὸ ὄνειρά του καὶ τίς προοπτικὲς του. Φωτιές δὲν ὑπάρχει ἔθιμον νὰ ἀνάπτωνται, μόνο τὰς Κυριακὰς τῶν Ἀπό- κρεω, ὅτε ἔκανον τὰς " τραμπάλας " ἦναπτον ρετσόνι διὰ νὰ φωτίζῃ.

"Αἰσας Πέτρος - Κυνουρίας

Νομοῦ Ἀρκαδίας

πληροφορητὴς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

γεωργὸς ἐτῶν 62

ἁπόφοιτος δημοτικοῦ

ἐξ Ἀγίου Πέτρου-Κυνουρίας

Τερζάκη Ἀγγελικῇ τοῦ Ἰωάν

Διδασκλ. σσα

Ἡ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ἀπὸ 10-24 Ἰανουαρίου 1970